

[Evald Christensen.]

og måske nogle af dem egner sig til at danne selvstændige brug.

Der er mange ting, vi skal have frem i udvalget, bl. a. tilskuddet til den sønderjyske kirke — om man kan sige det sådan — på 250 000 kr. årligt. Det kan vi vel ikke blive stående ved, for man kan sige, at de dernede ligesom vi heroppe må finde sig i gennem kirkeskatten at udrede, hvad der skal udredes. Nu ved jeg nok, at man har det i baghånden, at man kan sige, at det beløb, der ydes dem for det store tab, de led, da Tyskland spillede fallit, og de store kapitaler, de mistede ved, at marken ingenting blev værd, er et meget lille beløb i forhold til det, de mistede, men det kan vi tales ved om. Jeg synes, at det er bedst, om der bliver så megen udstykning som muligt. Også ønskeligheden af at tilvejebringe en bedre jordfordeling spiller en stor rolle, men jeg synes, at det vil fremme en rigtig jordfordeling, hvis vi særlig sætter ind med hensyn til udstykning.

Afgiften ville jeg mene man kunne gøre konjunkturbestemt ligesom efter loven af 1919, da vi første gang fik konjunkturbestemte afgifter. Det er muligt, at det er en håndsækning til Sønderjylland, også til kirken, at man fastsætter en almindelig rente med tillæg. Vi må i udvalget komme til klarhed over, hvad der er bedst.

Det er så nogenlunde, hvad jeg har at sige om det spørgsmål i dag. Jeg tilsiger min gruppes medvirksomhed til at få en lov vedtaget, der kan være til gavn både for dem i Sønderjylland og os mod nord, en ordening, der kan passe over hele landet.

Jørgen Gram: Når jeg tager ordet ved denne lejlighed, taler jeg på egne vegne, men jeg vil tro, at størstedelen af den sønderjyske befolkning står bag den tankegang, jeg giver udtryk for. Jeg vil også tro, at menighedsrådene i almindelighed gør dette. Det er flere gange fremført, at der forud for dette lovforslags fremsættelse er ført forhandlinger mellem menighedsrådene og deres bestyrelse, og at disse i hovedsagen har givet lovforslaget tilslutning. Jeg ved ikke, hvordan dette forholder sig; jeg vil betvivle det. I hvert fald har jeg forespurgt flere steder, også hos bestyrelsesmedlemmer i menighedsrådenes hovedsammenslutning, og de har givet udtryk for, at de i hvert fald ikke har sluttet sig til lovforslaget. Jeg har spurgt menighedsrådet i mit eget sogn, der har svaret, at det overhovedet ikke var blevet orienteret om, hvilke forhandlinger der er foregået mellem

kirkeministeren og menighedsrådenes bestyrelse. Der hersker således ret stor uklarhed over, hvad der er foregået i de forhandlinger, der har fundet sted.

Jeg er i det hele taget ked af, at den nuværende kirkeminister, som er den første minister fra de sønderjyske landsdele efter H. P. Hanssen, har forelagt dette lovforslag, selv om jeg anerkender, at en hel del deri tyder på, at ministeren gerne vil have en mindelig ordening om det foreliggende spørgsmål, men man kan ikke komme uden om, at det er kirkeministeren, der med dette lovforslags gennemførelse i væsentlig grad er med til at forringe de sønderjyske menigheders økonomiske status.

Når man har levet i en befolkning hele sit liv, kan man jo nok danne sig et indtryk deraf, og jeg tør vove at sige, at der ikke om dette spørgsmål er en så stor uro i befolkningen, som f. eks. det ærede medlem hr. Skytte gav udtryk for, eller som det ærede medlem hr. Teichert sagde. Det er tværtimod således, at netop dette spørgsmål i den politiske interesse er blevet pustet væsentlig mere op, end det er rimeligt. Når det kommer til stykket, tror jeg, således som det ærede medlem hr. Teichert gav udtryk for, at det er for at tilfredsstille partipolitiske hensyn, man fra visse sider har så travlt med at tale om disse såkaldte store problemer. Det ærede medlem hr. Teichert sagde, at med denne lov har vi — altså socialdemokraterne — indfriet de løfter, vi har givet vore vælgere, landarbejdere og husmænd. Det er jo meget tydeligt.

Iøvrigt vil jeg sige i anledning af lovforslaget, at det ikke er min mening, at de jorder, der hører til de sønderjyske præstegårde, skal være noget fredheligt, som der ikke må røres ved. Tværtimod, jeg har absolut intet imod, ja, jeg er med på, at de jorder, der her omhandles, skal indgå som et almindeligt led i en bedre jordfordeling. Jeg vil endda gå så vidt som at sige, at man har råd til at gå foran, når talen er om at fremme de almindelige landboforhold i de pågældende egne ved en ny fordeling. Men jeg vil advare mod, at man — og det synes jeg heller ikke, man har forpligtelse til — giver afkald på de hævdundne nuværende tilstande, hvorefter menighederne har ejendomsretten til jorden, således at de gennem denne ejendomsret får deres økonomi sikret ved en rimelig afkastning, og på den måde, både hvad angår præstegårde og kirker, har forholdsvist let ved at holde økonomien i orden. Jeg sagde, at jeg ikke havde noget